

EL CONSUM RESPONSABLE

Dins de cada esfera existeixen diferents aspectes a considerar abans i després de la compra.

ESFERA INDIVIDUAL

En el moment de la compra...

Preu
Qualitat
Marca
Característiques
Garantia
Pressupost
Factura
Drets i obligacions
Condicions contractació
Salut personal
Publicitat
Despesa

Després...

Ús correcte
Control
Garantia
Drets i obligacions
Condicions de servei i baixa
Canvis i devolucions
Reclamació
Seguretat
Manteniment

ESFERA COL·LECTIVA

En el moment de la compra...

Procedència
Fabricació i tractament
Embalatge
Condicions i drets laborals
Lluita pobresa
Contaminació
Eficiència energètica
Estalvi d'aigua i energia
Residus
Salut ambiental

Després...

Reutilització
Donació
Us correcte
Manteniment
Reciclatge

Vine a L'OCUC a conèixer el CONSUM RESPONSABLE

i aconsegueix algun d'aquests productes i guies!

Amb el suport de:

Av. República Argentina, 29, 1r. 08023 **Barcelona**
T 93.417.47.37 · F 93.212.08.43 · E info@ocuc.cat
www.ocuc.cat

consum responsable

LA GUIA del consum responsable

EL CONSUM

El consum és l'acte d'adquirir un producte o contractar un servei. Cada dia sense adonar-nos exercim com a consumidors. Contínuament estem realitzant algun tipus de consum: agafem l'autobús, consumim aliments, comprem roba o calçat, parlem pel mòbil, contractem una assegurança, etc.

EL CONSUMIDOR

Quan adquirim un producte o servei ens fixem en el preu, la qualitat, la marca, les característiques, el seu estat, les condicions de contractació, etc. Aquests són aspectes bàsics de consum que sempre hem de tenir en compte. Cal exigir el compliment mínim de tots ells i reclamar en cas de vulneració dels nostres drets com a consumidors. Aquests serien els aspectes bàsics de consum que entrarien dintre d'allò que anomenem **esfera individual**.

L'ESFERA INDIVIDUAL I L'ESFERA COL·LECTIVA

El consumidor responsable és aquell que a més de l'**esfera individual** té en compte l'**esfera col·lectiva**. Què vol dir això? Doncs que el consumidor a banda de considerar els aspectes bàsics de consum (preu, qualitat, característiques, marca, etc.), escull segons els aspectes i les implicacions que qualsevol producte o servei té pel conjunt de la societat.

LA RESPONSABILITAT DEL CONSUMIDOR

Com a consumidors, tenim una responsabilitat, però també tenim un poder per incidir en l'evolució del mercat i en les seves implicacions. Per tant, el consum responsable considera els aspectes convencionals del consum i afegeix l'**esfera col·lectiva**, que inclou la sensibilitat social i la mediambiental.

El consum té implicacions en el medi ambient i en la societat? La resposta és que sí, i força. Pensem per exemple en un paquet de cafè. El consumidor habitual es fixarà en el preu, la marca, en la data de caducitat, etc. En canvi, difícilment tindrà en compte o demanarà informació sobre altres aspectes com els materials emprats en la seva elaboració o embalatge, les condicions laborals dels treballadors de l'empresa cafetera o si la plantació de cafè és respectuosa amb l'entorn i la comunitat.

Aquest tipus d'informació (si és fiable i actualitzada) ens ajuda a conèixer l'anomenada Responsabilitat Social de l'Empresa (RSE). Per tal d'escollir aquells productes i serveis d'empreses amb un comportament social i mediambiental responsable. El consumidor ha d'actuar en el moment d'escollir i fer la compra, però les accions i els usos futurs també són molt importants pel consum responsable.

CONSELLS BÀSICS PER UN CONSUM RESPONSABLE

El consumidor responsable en molts casos té dificultats per conèixer i exigir els aspectes abans esmentats o tenir informació veraç sobre la RSE. Però existeixen alguns mecanismes i formes per ser un consumidor responsable malgrat l'existència d'aquests impediments.

● Informar-se sobre tots els aspectes bàsics de compra i escollir el més idoni a les nostres necessitats. Assessorar-se el màxim possible, revisar totes les característiques, garanties, condicions, etc.

● Comprar només allò que sigui necessari i que s'ajusti a les nostres possibilitats econòmiques. Demanar pressupostos, planificar les despeses i vigilar de no sobredeutar-nos.

● Reclamar en aquells casos que ho requereixin. La millor manera és el full de reclamació oficial.

● Escollir productes amb algun tipus de certificació ecològica en la seva etiqueta.

● Contractar serveis amb distintius ecològics o viatges de turisme sostenible.

● Comprar productes a granel, amb poc embalatge o amb materials fàcilment reciclables i de baix impacte ambiental (paper, cartró, vidre).

● Evitar l'ús de bosses de plàstic i de paper d'alumini amb l'ús del carretó o cistell de la compra, o l'ús de bosses de roba reutilitzables i carmanyoles per portar els aliments.

● Estalviar en el consum d'energia i aigua a la llar. Practicar la mobilitat sostenible amb l'ús del transport públic, de la bicicleta o amb els desplaçaments a peu.

● Evitar la compra de productes que continguin substàncies tòxiques o perilloses per la salut.

● Comprar aliments i altres productes de la terra i de la regió. És a dir, els anomenats productes de proximitat, que potencien l'economia local i redueix els costos i els impactes derivats del transport.

● Escollir productes de comerç just per contribuir al desenvolupament de les economies dels països més desfavorits i garantir els drets laborals dels treballadors. Així com contractar serveis o viatges solidaris i invertir els estalvis en l'anomenada banca ètica.

PRODUCTES D'AJUDA PEL CONSUMIDOR RESPONSABLE

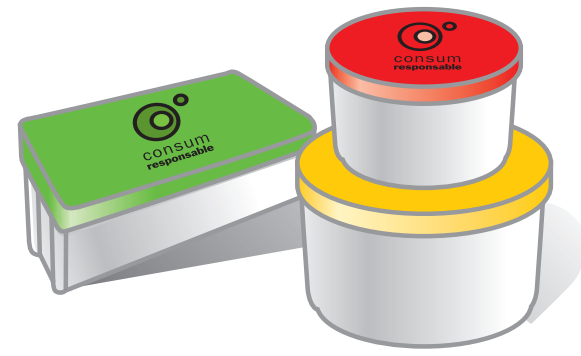
A banda d'aquests consells bàsics, L'OCUC promou una sèrie de productes i serveis per portar a terme un consum responsable més fàcilment. A més, tenim molta informació addicional i guies relacionades amb aquest tema.

● Carretó de la compra, bossa de roba reutilitzable i coixinera per la compra del pa. **EVITEM...** les bosses de plàstic d'un sol ús, facilita la compra a granel i estalviem diners en alguns casos.

● Carmanyoles de diferents mides per realitzar la compra a granel als establiments comercials i conservar-los directament a la nevera en condicions òptimes.

ACONSEGUIM... la compra d'aliments a granel sense embolicar i sense utilitzar bossa de plàstic.

● Carmanyoles pel transport d'aliments i entrepans pels àpats fora de casa. **EVITEM...** l'ús de paper d'alumini i d'altres embolcalls que utilitzem en el transport d'aliments.

● Llista de la compra. **ACONSEGUIM...** enrecordar-nos de lo que volem comprar i evitar compres innecessàries.

● Carregador universal i piles recarregables. **EVITEM...** les piles d'un sol ús i estalviem diners.

● Perles ceràmiques ("eco perles") que s'introdueixen al tambor de la rentadora i augmenten l'acció del detergent. **ACONSEGUIM...** estalviar fins a un 70% de detergent per la neteja de la roba o estalviar energia amb la selecció de programes economitadors de la rentadora.

● Got reutilitzable. **EVITEM...** la utilització de gots de plàstic d'usar i llençar, quan som fora de casa. És molt còmode en excursions a l'aire lliure o pel cafè i l'aigua a la feina.

● Compostador urbà o vermicompostador. **ACONSEGUIM...** adob per les plantes de casa o el jardí amb la separació de les restes de menjar (fracció orgànica).

GUIES RELACIONADES AMB EL CONSUM RESPONSABLE:

1. "Guia bàsica de consum". PER... conèixer els aspectes bàsics de consum en la compra de productes, transports, bancs i caixes, bars i restaurants, viatges, assegurances, etc. Saber els drets i obligacions que tenim com a consumidors o com tramitar una reclamació. Aquesta guia està editada en 7 idiomes.

2. Guies "Com llogar un habitatge responsablement?" i "Com comprar un habitatge responsablement?". PER... conèixer els aspectes que comporten la compra o el lloguer d'un habitatge. La despesa que comporta requereix que ho fem de forma responsable.

3. Guia "Ecoetiquetes, amigues del medi ambient". PER... identificar els productes de comerç just, d'agricultura i ramaderia ecològica, productes de proximitat i per conèixer els més respectuosos amb el medi ambient. Com a exemple, els distintius oficials més importants:

4. "Guia pràctica dels usuaris de telefonia. Fixa, mòbil i internet". PER... saber que cal fer en el moment de contractar, durant la prestació del servei, al donar-se de baixa i en cas de reclamació. Molt útil per un mercat on és fàcil tenir problemes amb les empreses de telefonia.

5. Guia "Turisme sostenible". PER... saber com ser un turista més respectuós amb els pobles i el medi del lloc que visitem.

6. Guia "10 Estratègies per prevenir els residus, guia del consumidor". PER... reduir la quantitat de residus que generem en les nostres compres, i conèixer aspectes com la reutilització, l'aprofitament dels productes i la compra verda.

7. Guies "Com fer sostenible casa nostra" i "Com adquirir un habitatge sostenible". PER... estalviar aigua i energia a casa nostra i conèixer altres aspectes sobre la sostenibilitat en els edificis.

